

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 08-08-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/4933/08-08-2014

Α Π Ο Φ Α Σ Η 113/2014

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της την 09-04-2014, σε συνέχεια της από 19-02-2014 συνεδρίασής της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, Α. Κοτσαλής, Α.-Ι. Μεταξάς, Δ. Μπριόλας, Α. Συμβώνης, ως εισηγητής, Π. Τσαντίλας και Κ. Χριστοδούλου, τακτικά μέλη. Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, παρέστησαν οι ειδικοί επιστήμονες-υπάλληλοι του Τμήματος Ελεγκτών Ι. Λυκοτραφίτης, Γ. Ρουσόπουλος και Αν. Χρυσάνθου, ως βοηθοί εισηγητή, και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικού-Οικονομικού, ως γραμματέας, μετά από εντολή του Προέδρου.

Στη συνεδρίαση της 19-02-2014 και μετά από κλήση της Αρχής (Γ/ΕΞ/8163/24-12-2013) παρέστη ως εκπρόσωπος της εταιρείας «Πυξίδα Διαδικτύου Μονοπρόσωπη ΕΠΕ» με δ.τ. «Compass Expro» ο Α, και εξέφρασε τις απόψεις της ως άνω εταιρείας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η Αρχή πραγματοποίησε στις 19 και 22 Οκτωβρίου 2012 επιτόπιο διοικητικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις που διατηρούν από κοινού οι εταιρείες «PANNEP ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.» (εφεξής «Runner») και

«ADD ONE ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», σύμφωνα με το άρθρο 19 στοιχ. η) του ν. 2472/1997. Μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου, η ομάδα ελέγχου συνέταξε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8024/17-12-2013 πόρισμα.

Κατά τον έλεγχο, και μετά από ανάλυση των πειστηρίων προέκυψαν στοιχεία για την «Πυξίδα Διαδικτύου Μονοπρόσωπη ΕΠΕ» με δ.τ. «Compass Expro» (εφεξής Compass Expro και υπεύθυνος επεξεργασίας), όσον αφορά σε αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικής επικοινωνίας και επεξεργασία μη δημόσια διαθέσιμων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα χωρίς συγκατάθεση των υποκειμένων.

Στο υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8024/17-12-2013 πόρισμα ελέγχου των δύο εταιρειών που αναφέρθηκαν παραπάνω αναφέρεται ότι βρέθηκαν στοιχεία από τα οποία προκύπτει με βεβαιότητα ότι η Compass Expro χρησιμοποίησε υπηρεσίες αποστολής διαφημιστικών μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεμοιοτυπίας (fax), τις οποίες παρέχει η εταιρεία «PANNER ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.». Βρέθηκαν επίσης στοιχεία που υποδεικνύουν ότι η Compass Expro χρησιμοποίησε υπηρεσίες αποστολής διαφημιστικών μηνυμάτων μέσω κινητού τηλεφώνου (SMS) και αγόρασε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (επάγγελμα).

Επίσης, η Αρχή με την υπ' αριθμ. 42/2013 Απόφαση, σε συνέχεια σχετικού διοικητικού ελέγχου, επέβαλε διοικητικές κυρώσεις στην εταιρεία «Airtouch» για παράνομη συλλογή και περαιτέρω χρήση προσωπικών δεδομένων για τον σκοπό της απευθείας εμπορικής προώθησης και διαφήμισης μέσω της αποστολής αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας (παραβίαση του άρθρου 11 ν. 3471/2006). Μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου, η ομάδα ελέγχου συνέταξε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1283/21-2/2013 πόρισμα.

Κατά τον έλεγχο, και μετά από ανάλυση των πειστηρίων προέκυψαν στοιχεία για την Compass Expro, όσον αφορά σε παραβιάσεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006 σχετικά με αποστολή αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8162/24-12-2013 κλήση της Αρχής εστάλη στον υπεύθυνο επεξεργασίας περιγραφή των πειστηρίων που συνελέγησαν στις παραπάνω

περιπτώσεις και άπτονται του αντικειμένου των δραστηριοτήτων του.

Από τα ευρήματα του πορίσματος των πρώτων εταιρειών επισημαίνονται ιδιαίτερα τα παρακάτω:

α) Βρέθηκε η καμπάνια «Παραδοσιακά Προϊόντα του Κόσμου 2010» της Compass Expo στα σβησμένα έργα του προγράμματος αποστολής μαζικής αλληλογραφίας E-Campaign και δεν μπορεί να διαπιστωθεί αν εστάλη. Η τελευταία τροποποίηση της καμπάνιας φαίνεται να ήταν στις 17/6/2010.

β) βρέθηκε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 2/6/2012 από το "Nees Kalliergeies" <info@compassexpo.com> προς την runner@otenet.gr με θέμα "Re: 8-11 Ιουνίου ΕΚΕΡ-Αθήνα", όπου αναγράφεται «B για αποστολή sms μπορείς να στοχεύσεις για παράδειγμα μόνο κινητά από τα Μεσόγεια? Μόνο άνδρες πάνω από 25 ετών έως 50 ετών? Μαρκόπουλο, Κερατέα, Λάυριο, Κορωπί. Υπάρχουν σε αυτές τις περιοχές πολλοί αγρότες που θα θέλουν να έρθουν και είναι πολύ κοντά τους η Μεταμόρφωση. Γ.Κ.». Το προαναφερθέν μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου ακολουθεί 2ο μήνυμα του Α, όπου αναγράφεται «B είδες το email μου για αποστολή sms μόνο σε περιοχή Μεσόγεια?? Α »

γ) βρέθηκε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 31/5/2012 από Nees Kalliergeies <info@compassexpo.com> προς την info@runner.net.gr, όπου αναγράφεται: «B καλημέρα, ετοιμάζουμε το συνέδριο ΝΕΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ. Δες ένα μικρό προφίλ εδώ: http://www.eleotexnia.gr/nees_kalliergeies.html. Μπορείς να με βοηθήσεις με μαζική αποστολή emails? Με εκτίμηση, Α». Ο Β απαντά στο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου του Α, με χρήση της runner@otenet.gr, επισυνάπτοντας ένα αρχείο, το οποίο είναι μη ανακτήσιμο. Ο Α απαντά την ίδια ημέρα στο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου του Β με μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου, στο οποίο αναγράφεται: «Για 200 ευρώ το βλέπεις? Για τα sms που γράφεις, έχεις και εδώ μεγάλη βάση? Με ποιά τιμή? Α». Η Runner απαντάει στο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου του Α αναφέροντας «Α μου κοστίζει το email για όλο 300 € από εσένα δεν θέλω κέρδος όσο για το sms έχουμε 3.500.000 αριθμούς το κόστος μου είναι 0,027€ / μήνυμα (και εδώ δεν θέλω κέρδος).φιλικά, Β». Ο Α απαντά «Ok τα 300 ευρώ για όλη την λίστα? Αυτό εννοείς με ...για όλο....? Για τα sms 3500000 X 0,027=94.500 ευρώ, αυτό εννοείς?? Α». Ο Β απαντά στον Α «Ναι ακριβώς αυτά εννοώ όμως στο sms μπορούμε να

πάμε στοχευμένα πχ. στους ιδιοκτήτες Μίνι μάρκετ κλπ, Β». Ο διάλογος κλείνει με τον Α να αναφέρει «Αν είχα το ποσό των 94.500 ευρώ για διαφήμιση, θα σε παντρευόμουν!!!!!!».

δ) Βρέθηκε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 1/6/2012 όπου ο Α ρωτάει τον Β πότε θα ξεκινήσει για τη μαζική αποστολή του συνεδρίου.

ε) Βρέθηκε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 16/12/2008 από την info@runner.net.gr προς info@compassexpo.com με θέμα «MEDIC EXPO 2009/ υπόψιν Κου Γ», όπου αναγράφεται «ΣΑΣ ΣΤΕΛΝΩ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ ΦΑΧ ΠΟΥ ΕΙΔΗ ΕΧΟΥΝ ΣΤΑΛΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑ» και επισυνάπτεται το μη πλήρως ανακτήσιμο αρχείο “Ok1.xls”, όπου περιλαμβάνονται διάφορα τηλέφωνα.

στ) βρέθηκε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 3/6/2011 από "runner" <runner1@otenet.gr> προς "A - Compass Expo Ltd" <A@compassexpo.com> με θέμα «Γίνεται ηλεκτρονική ταχυδρόμηση: etaireies.xls, atomikes.xls», όπου επισυνάπτονται 2 μη ανακτήσιμα αρχεία Excel με όνομα “etaireies.xls” και “atomikes.xls”.

ζ) βρέθηκε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 10 Ιουνίου 2011 από A@compassexpo.com προς runner@otenet.gr με θέμα “mass email campain”, όπου αναγράφεται: «Καλημέρα, Δεν σου έστειλα το email για τις επιστροφές, όπως επίσης το θέμα και το από: info@compassexpo.info Από: HermesMarket.com-B2B marketplace Θέμα: Exagoges-Export your products all around the world ΘΗΜΗΣΟΥ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΛΙΣΤΑ ΤΩΝ ΕΜΑΙΛ ΣΟΥ».

η) βρέθηκε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 4/11/2008 από runner@otenet.gr προς ...@compassexpo.com με θέμα «ΠΡΟΣΦΟΡΑ», όπου αναγράφεται «1. 04 Νοε / όνομα +19% ΦΠ θα είναι το κόστος είτε αφορά διασταύρωση (match) με ένα ή παραπάνω στοιχεία (π.χ. έχουμε το ΑΦΜ βρίσκουμε επωνυμία, διεύθυνση, αντικείμενο εργασιών, τηλέφωνο κλπ.) Η παραπάνω τιμή θα και για την αγορά αρχείου (π.χ εισαγωγή, χονδρικό εμπόριο χειρουργικών εργαλείων και μηχανημάτων) 2. θα είναι το κόστος ΑΠΟΣΤΟΛΗ FAX Η ενέργεια αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί με δύο τρόπους : Α) ‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’ ΑΠΟΣΤΟΛΗ FAX Η ενέργ ‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’, 450.000 e-mails πανελλαδικά, επαγγελματιών και επιχειρήσεων. Κόστος 1.400 ξ 0π 2 - + ΦΠΑ 19% για μία έως τρεις αποστολές του συνόλου του αρχείου 950 + ΦΠΑ 19% για μία +

ΦΠΑ 19% για άνω των τεσσάρων αποστ ‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’ 444 + ΦΠΑ 19% για άνω».

θ) βρέθηκε στους φακέλους Απεσταλμένα.dbx και Διαγραμμένα.dbx του σκληρού δίσκου του Β διαφημιστικό μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου της έκθεσης ΕΛΑΙΟΤΕΧΝΙΑ 2010, 16-18 Απριλίου 2010 (www.eleotexnia.gr) με θέμα «Ελαιοτεχνία Μεσογειακή έκθεση ελιάς & ελαιολάδου » που είχε σταλεί στις 29/1/2010 στην A@compassexpo.com από την "ΕΛΑΙΟΤΕΧΝΙΑ» maneno1@fastmail.fm. Η ιστοσελίδα www.eleotexnia.gr, με βάση τα αναγραφόμενα σε αυτή στοιχεία επικοινωνίας, ανήκει στην Compassexpo LTD.

Επιπρόσθετα, στο σημείο 20 των Πρακτικών του ελέγχου αναγράφεται «Σε ερώτηση αν συνεργάζεται η Runner με την ιατρική έκθεση MedicExpo 2010, ο κ. Β απάντησε ότι η MedicExpo 2010 διοργανώθηκε από τον φίλο του τον Α, με τον οποίο κάνουν ανταλλαγές υπηρεσιών. Για την MedicExpo 2010 η Runner είχε αναλάβει την αποστολή έντυπου υλικού».

Από τα ευρήματα του πορίσματος της “Airtouch” επισημαίνονται ιδιαίτερα τα παρακάτω:

α) Από την ηλεκτρονική αλληλογραφία που ευρέθη στο σκληρό δίσκο του ηλεκτρονικού υπολογιστή της ελεγχόμενης εταιρείας υπεύθυνου επεξεργασίας (βλ. Παράρτημα Β, στοιχεία Π6.33, Π6.34, Π6.35, Π6.39, Π6.51, Π6.56, Π6.69) προκύπτει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας (Airtouch) παρείχε υπηρεσίες αποστολής emails διαφημιστικού περιεχομένου σε διάφορους πελάτες. Η αποστολή για την εταιρεία “Compassexpo LTD” επιβεβαιώνεται μέσω μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου.

β) Στο info@compassexpo.com κοινοποιήθηκε από τον κ. Δ καταγγελία αναφορικά με αποστολή spam (καμπάνια της έκθεσης «Νέες Καλλιέργειες 2012» για λογαριασμό της «compassexpo.com»), η οποία υποβλήθηκε στην Αρχή με το υπ’ αριθμ. Γ/ΕΙΣ/3242/04-05-2012 έγγραφο.

γ) Όπως προκύπτει από τα αρχεία καταγραφής του προγράμματος Bulk Mailer η “Airtouch” είχε αποστείλει με χρήση του εν λόγω προγράμματος τις καμπάνιες "1ο Συνέδριο Σεμινάριο "Ο κήπος μου" My Garden" (της εταιρείας compassexpo).

δ) Από στατιστικά που προέρχονται από το πρόγραμμα Bulk Mailer και είχαν αποσταλεί στον Α, μέσω ηλ. ταχυδρομείου, στις 14 και 18/10/2012 (βλ. Παράρτημα Β,

στοιχείο Π6.56) αποδεικνύεται αποστολή της καμπάνιας με τίτλο «1ο Συνέδριο-Σεμινάριο "Ο κήπος μου" My Garden» στις 14/10/2012 σε 50082 παραλήπτες με επιτυχή παράδοση σε 41 732 (83,33%), και αποστολή της ίδιας καμπάνιας σε 2 λίστες (Clear Gmail 01, Clear Gmail 02 με επιτυχή αποστολή σε 18736 και 21148 παραλήπτες αντίστοιχα με την κάθε λίστα να περιλαμβάνει 25006 παραλήπτες. Επίσης, αποδεικνύεται αποστολή αρ. λογαριασμού στον Α της Compassexpo για κατάθεση χρημάτων.

Τέλος, έχουν υποβληθεί στην Αρχή οι υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6899/17-11-2010 και Γ/ΕΙΣ/3242/04-05-2012 καταγγελίες των Ε και Δ, αντίστοιχα, για αποστολή αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για λογαριασμό της Compass Expo. Αναλυτικότερα:

α) ο Δ καταγγέλλει αποστολή αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας από την διεύθυνση newsletter@air-connection.gr στη διεύθυνση του info@mydir.gr στις 4/5/2012 με το μήνυμα να αφορά την έκθεση «Νέες Καλλιέργειες 2012». Στο διαφημιστικό μήνυμα αναφέρεται ως στοιχείο επικοινωνίας το τηλέφωνο 2107568888, το οποίο ανήκει στην Compass Expo, ενώ η διαφημιζόμενη έκθεση διοργανώνεται από την Compass Expo.

β) ο Ε καταγγέλλει λήψη αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας στις 16/11/2010, η οποία αφορούσε την έκθεση «Παραδοσιακά Προϊόντα 2010» (<http://www.traditionalproducts.gr/>), έκθεση, η οποία διοργανώνεται από την Compass Expo.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1478/05-03-2014 απαντητικό της υπόμνημα η εταιρεία Πυξίδα Διαδικτύου Μονοπρόσωπη ΕΠΕ αναφέρει ότι ασχολείται με τη διοργάνωση εκθέσεων και συνεδρίων («Ελαιοτεχνία», «Νέες Καλλιέργειες», «Εξαγωγές Ελαιόλαδου», «Medic Expo»). Αναφορικά με τις υποβληθείσες καταγγελίες αναφέρει ότι οι 2 καταγγέλλοντες (Δ και Ε) είναι μέλη σε δύο δίκτυα της Compass Expo στα κοινωνικά δίκτυα και προσκομίζει σχετικές φωτογραφίες. Από τις φωτογραφίες προκύπτει ότι ο Α στο προσωπικό του προφίλ στο Facebook (<https://www.facebook.com/A>) έχει "φίλο" τον Δ (<https://www.facebook.com/Δ>) και ότι η Ελαιοτεχνία στο προφίλ της στο Facebook (<https://www.facebook.com/eleotexnia>) έχει

κάνει αίτημα φιλίας στον E (<https://www.facebook.com/E>) με το αίτημα φιλίας να μην έχει γίνει αποδεκτό. Σχετικά με τον B από την Runner η Compass Expro αναφέρει πως είχε αναλάβει την αποστολή μηνυμάτων τηλεομοιοτυπίας (fax) για την Medic Expro μέσα στη γενικότερη ευθύνη του να διανείμει έντυπα, ενώ μαζική αποστολή e-mail δεν έκανε ποτέ για την Compass Expro, καθώς τα κόστη που ζητούσε ήταν πολύ μεγάλα. Αναφορικά με τον κ. ΣΤ της εταιρείας Airtouch η Compass Expro ανέφερε πως του παραχώρησε περίπτερο σε έκθεση της και εκείνος σε αντάλλαγμα έκανε αποστολή μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου (e-mails) σε κοινό επαρχίας στο πλαίσιο του συνεδρίου νέες καλλιέργειες.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερθέντων στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και αναφορά στα διαμειφθέντα της συνεδρίασης της 19-02-2014, άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 του ν. 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι τα δεδομένα θα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών επεξεργασίας (αρχή της αναλογικότητας).

2. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο όταν το υποκείμενο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, εκτός εάν συντρέχει μία από τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου εξαιρέσεις, οπότε είναι νόμιμη η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το αρ. 2 του ν. 2472/1997, ως συγκατάθεση νοείται «κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των

δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο της επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν».

Για τη συγκεκριμένη επεξεργασία, το σύννομο της επεξεργασίας χωρίς συγκατάθεση κρίνεται με βάση τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε) του ν. 2472/1997, αφού δεν συντρέχει άλλος λόγος επεξεργασίας από όσους αναφέρονται στο ίδιο άρθρο. Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς συγκατάθεση όταν «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας (...), και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

3. Ειδικότερα, αναφορικά με τους όρους για την νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης, η Αρχή στη με αρ. 26/2004 Απόφαση-Οδηγία για τη «νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας» ρύθμισε το σχετικό ζήτημα. Η Αρχή αναγνωρίζει την απευθείας προώθηση ως νόμιμη δραστηριότητα στο πλαίσιο του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων και γενικότερα του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας. Αυτό θεμελιώνεται από την επιλογή τόσο του ενωσιακού όσο και του εθνικού νομοθέτη να προβλέπει το δικαίωμα αντίρρησης σε τέτοιες δραστηριότητες και όχι να τις απαγορεύει. Ωστόσο, στη βάση της γενικής θεωρίας της ορθής ισορροπίας των αντικρουόμενων ατομικών δικαιωμάτων (δικαίωμα της προσωπικότητας και δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων) καθορίζονται οι κανόνες για τη νόμιμη συλλογή και χρήση των προσωπικών δεδομένων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συλλογή και χρήση προσωπικών δεδομένων για το σκοπό της απευθείας προώθησης επιτρέπεται: α) με τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων) ή β) χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου όταν τα δεδομένα συλλέγονται από αα) δημόσιους καταλόγους (π.χ. τηλεφωνικούς καταλόγους συνδρομητών, επαγγελματικούς καταλόγους όπως ο Χρυσός Οδηγός, καταλόγους εμπορικών εκθέσεων ή το νέο γενικό εμπορικό μητρώο για εταιρείες και εμπόρους), ή ββ) όταν το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων δημοσιοποίησε τα δεδομένα του για συναφείς σκοπούς ή γγ)

βάσει της πελατειακής σχέσης ή συναλλακτικής επαφής. Τα δεδομένα που συλλέγονται για τους προαναφερθέντες σκοπούς μπορούν να περιλαμβάνουν μόνο όνομα, ταχυδρομική διεύθυνση και επάγγελμα.

4. Το άρθρο 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006 για την προστασία προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ορίζει ότι η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας, με ή χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, επιτρέπεται μόνο εφόσον ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που εμπίπτει στην περίπτωση της παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου, δηλαδή όταν τα στοιχεία επαφής του παραλήπτη αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής και το μήνυμα αφορά στη διαφήμιση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών.

5. Στην υπό κρίση περίπτωση, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου προκύπτει ότι η Compass Expro χρησιμοποίησε την εταιρεία Runner για αποστολή διαφημιστικών της μηνυμάτων τόσο μέσω τηλεομοιοτυπίας (fax) όσο και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε παραλήπτες που δεν είχαν δώσει τη συγκατάθεσή τους. Αντιστοίχως, η Compass Expro χρησιμοποίησε την εταιρεία Airtouch για αποστολή διαφημιστικών της μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε τουλάχιστον 100.094 παραλήπτες που δεν είχαν δώσει συγκατάθεση. Οι εν λόγω περιπτώσεις δεν εμπίπτουν στην εξαίρεση της παραγράφου 3 άρθρου 11 ν. 3471/2006, επειδή δεν πρόκειται περί πελατών του διαφημιζομένου. Επίσης, ένα αίτημα φιλίας σε εφαρμογή κοινωνικού δικτύου δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προηγούμενη συναλλακτική σχέση, όπως ισχυρίζεται ο η Compass Expro για την περίπτωση των καταγγελλόντων Δ και Ε. Η Compass Expro αποτελεί υπεύθυνο επεξεργασίας καθώς καθορίζει το σκοπό της επεξεργασίας και ορίζει, ως ένα στάδιο, τα μέσα, ζητώντας την αποστολή μηνυμάτων τηλεομοιοτυπίας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε λίστες που κατέχουν οι συνεργαζόμενες εταιρείες. Συνεπώς η πραγματοποιούμενη επεξεργασία συνιστά αζήτητη

ηλεκτρονική επικοινωνία χωρίς τη συγκατάθεση των παραληπτών (spam) και παραβιάζει την παράγραφο 1 άρθρου 11 του ίδιου νόμου.

Επιπλέον, σε μια περίπτωση, για τη δημιουργία της λίστας αποδεκτών διαφημιστικών μηνυμάτων SMS έγινε, προπαρασκευαστική ενέργεια για τη δημιουργία καταλόγου με προσωπικά δεδομένα (αριθμούς SMS) με βάση συγκεκριμένα κριτήρια ως προς τα πρόσωπα που θα περιέχονται σε αυτές –όπως, η περιοχή, το φύλο και η ηλικία– για τα οποία οι σχετικές πληροφορίες δεν μπορούν να προκύψουν από δημόσια προσβάσιμες πηγές και δεν περιορίζονται σε όσα η Αρχή έχει ορίσει. Για τη συγκεκριμένη ενέργεια δεν είναι σαφές αν έχει ολοκληρωθεί η συναλλαγή, η οποία θα οδηγούσε σε παραβίαση των θεμελιωδών επιταγών που οι διατάξεις του άρθρων 4 και 5 του ν. 2472/1997 θέτουν για τη νομιμότητα κάθε συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Ενόψει της βαρύτητας των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, του πλήθους των παραβάσεων, του πλήθους των προσώπων προς τα οποία διαπιστώθηκε ότι εστάλη αζήτητη διαφημιστική επικοινωνία, των διαφορετικών μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και του γεγονότος ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας σκοπούσε με τις ανωτέρω ενέργειες οπωσδήποτε να αποκομίσει κέρδος, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή:

Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 του ν. 2472/1997, στην «Πυξίδα Διαδικτύου Μονοπρόσωπη ΕΠΕ» με δ.τ. «Compass Expro» πρόστιμο δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ για την ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου